X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 16)**
z dnia 19 marca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 16)

19 marca 2024 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirosława Maliszewskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 208) oraz rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy o kredycie konsumenckim (druk nr 227);

– wniosek prezydium Komisji o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawie trudnej sytuacji w polskim rolnictwie.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stefan Krajewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Jurand Drop** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Bożena Polak** p.o. dyrektor Departamentu Wsparcia Krajowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Jacek Jurak** p.o. wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Dawid Rapkiewicz** dyrektor Departamentu Klienta Rynku Bankowego i Kapitałowego Biura Rzecznika Finansowego wraz ze współpracownikiem, **Małgorzata Iwanicz-Drozdowska** wiceprezes zarządu Krajowego Związku Banków Spółdzielczych ze współpracownikiem, **Bronisław Wesołowski** prezes Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego, **Adrian Pieńkowski** koordynator w Zespole ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych i **Anna Usiądek-Kazusek** radca prawny w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich, **Paweł Grabowski** pełnomocnik zarządu Polskiego Związku Instytucji Pożyczkowych, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich, **Patrycja Hanasiuk** specjalistka Departamentu Rynku Finansowego i Prawa Korporacyjnego Konfederacji Lewiatan, **Michał Sobczyk** członek Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona", **Grzegorz Anczewski** doradca Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Barbara Dobosz**, **Jakub Urban** przedstawiciele Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, **Tomasz Nawrocki** stały doradca Komisji oraz **Renata Drogosz**, **Stanisław Dylewski**, **Dawid Goska**, **Wiktor Jankowski**, **Piotr Konieczny**, **Szymon Kowalski**, **Jan Nowakowski**, **Daniel Nowicki**, **Krzysztof Olejnik**, **Daniel Sawicki**, **Andrzej Wojteczek** rolnicy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Paulina Przybysz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Magdalena Klorek**, **Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów, witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z panem Stefanem Krajewskim, sekretarzem stanu na czele, przedstawicieli Ministerstwa Finansów z panem sekretarzem Jurandem Dropem na czele. Witam przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Najwyższej Izby Kontroli, jak również przedstawicieli organizacji rolniczych i innych instytucji oraz organizacji, które przedstawiły swoich reprezentantów na dzisiejsze posiedzenie.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje: w punkcie pierwszym, rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, to jest

druk nr 208; w punkcie drugim, rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy o kredycie konsumenckim, to jest druk nr 227; w punkcie trzecim, rozpatrzenie wniosku prezydium Komisji o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawie trudnej sytuacji w polskim rolnictwie. Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę, uważam porządek obraz za przyjęty. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Szanowni państwo, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na siódmym posiedzeniu w dniu 7 marca 2024 r. przeprowadził pierwsze czytanie, a następnie na podstawie art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu skierował projekty ustaw o zmianie ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 208) oraz zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy o kredycie konsumenckim (druk nr 227) do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi celem rozpatrzenia.

Proponuję, żeby na podstawie art. 40 ust. 4 regulaminu Sejmu podjąć uchwałę o wspólnym rozpatrywaniu projektów zawartych w drukach nr 208 i 227. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja podjęła powyższą uchwałę. Sprzeciwu nie słyszę. Uznaję w takim razie, że Komisja podjęła powyższą uchwałę.

Proponuję również, aby Komisja podjęła uchwałę i wybrała jako wiodący projekt z druku nr 208. Sprzeciwu nie słyszę, uznaję, że Komisja podjęła powyższą uchwałę.

Czy w dzisiejszym posiedzeniu uczestniczą osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową? Jeżeli tak, proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką firmę reprezentują. Nie ma zgłoszeń.

Czy przed przystąpieniem do procedowania przedstawiciele wnioskodawców chcieliby zabrać głos? Pan poseł Marek Sawicki. Czy pan marszałek senior chce zabrać głos? Czy pan minister Drop?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Dzień dobry państwu, dzień dobry panie przewodniczący, myślę, że obydwa projekty były już dyskutowane na sali plenarnej, natomiast projekt rządowy jest nieco szerszy, podtrzymujemy tę propozycję, natomiast chyba nie ma powodu, żeby tutaj szerzej to omawiać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

Przystępujemy więc do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 208. Czy są uwagi do tytułu projektu? Biuro legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, rozpatrujemy druki z dwóch numerów, czyli 208 i 227, natomiast Komisja uznała za wiodący druk nr 208. I tutaj w związku z tym mamy uwagę redakcyjną. Tu proponujemy, aby tytuł brzmiał: ustawa o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o kredycie konsumenckim, ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej. Zmiany są tylko w trzech ustawach tak naprawdę, wiec powinniśmy je trzy wymienić w tytule. Jeżeli Komisja się zgodzi, to taka uwaga ma charakter zmiany redakcyjnej i tutaj nie będzie potrzebna poprawka, tylko zgoda Komisji. Jeżeli będzie ta zgoda Komisji, to oczywiście my się zobowiązujemy w obecnej okoliczności do przenumerowania w tym zakresie, ułożenia chronologicznie ustaw od najstarszej do najnowszej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Czy pan poseł wnioskodawca ma coś przeciwko temu?

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:

Nie, przyjmuję propozycję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Strona rządowa? Ktoś z państwa posłów? Nie widzę, więc czy ktoś jest przeciwko temu, by Biuro Legislacyjne dokonało stosownych zmian? Nie widzę. Stwierdzam zatem,

że Komisja rozpatrzyła tytuł projektu ustawy – z tą poprawką, czy też tą zmianą, którą zaproponowało Biuro Legislacyjne.

Przechodzimy do artykułu pierwszego. Czy są uwagi do artykułu pierwszego? Pan poseł Jacek Bogucki, proszę bardzo.

Poseł Jacek Bogucki (PiS):

Panie przewodniczący, ponowię pytanie, które zadałem na sali sejmowej – czy mamy opinię organizacji rolniczych do tej ustawy? Bo mamy opinie banków, opinie organizacji, dużych przedsiębiorstw. Ale czy mamy jakąkolwiek opinię organizacji rolniczych? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Nie wpłynęła do sekretariatu Komisji żadna opinia w tej sprawie. Czy strona rządowa ma uwagi do art. 1? Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję bardzo.

W projekcie rządowym, w art. 1… Projekt rządowy, który jest rozpatrywany łącznie, jest trochę węższy. To znaczy w ocenie rządu zawarte w poselskim projekcie ustawy przepisy są zbyt daleko idące, należałoby zachować rozwiązanie ochronne dla rolników wynikające z tej regulacji. I w wypadku art.1, który ma być uchylony, a rząd proponuje, żeby pozostawić art. 2 ust. 1 ustawy o konsumenckiej polityce lombardowej, ponieważ w przypadku, gdyby rolnik chciał uzyskać pożyczkę lombardową jako osoba fizyczna w kontekście niezwiązanym z działalnością profesjonalną i zastawić w lombardzie jakiś sprzęt rolniczy, będący jego własnością, to powinien dalej podlegać ochronie jako konsument. To, jeśli chodzi o ten artykuł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, to jest tak – ponieważ był wybrany projekt wiodący z druku nr 208, to mam uwagi do art. 1 z druku nr 208. To jest tylko uwaga stricte redakcyjna, oczywiście uwaga do art. 1 z druku nr 208, czyli ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej. Tutaj chodzi tylko o to, aby podciągnąć to redakcyjnie, ponieważ tu nie ma żadnych kilku następujących zmian, tylko jest jedna zmiana, czyli art. 1 będzie brzmiał: „W ustawie z dn. 14 kwietnia 2023 roku o konsumenckiej pożyczce lombardowej (...) w art. 2 uchyla się ust. 1”, tu nie ma żadnej merytorycznej zmiany ze strony biura, tylko biuro zwraca uwagę, że tak to powinno być zapisane i dokona korekty stricte legislacyjnej. Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że w tym momencie jesteśmy przy art. 1 z tego bazowego projektu wybranego, czyli jest to ustawa o konsumenckiej pożyczce lombardowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Tak jest, przypominam, że wiodącym jest projekt z druku nr 208 i ten projekt rozpatrujemy. Pan poseł Robert Telus.

Poseł Robert Telus (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, było pytanie pana posła Boguckiego, czy wpłynęły jakieś opinie organizacji rolniczych. I chciałbym ponowić i rozbudować to pytanie: czy te projekty były wysłane do organizacji rolniczych do konsultacji? Bo mam wrażenie, że te ustawy dążą do tego, że z powrotem wpychamy rolników w to, że banki będą mogły ich licytować. Zabezpieczyliśmy to tamtą ustawą, która była rok temu. Wiemy o tym, że banki przestały… Może nie przestały, ale zaczęły utrudniać rolnikom branie kredytów. Czy tą ustawą nie wpychamy z powrotem w to, że będą licytowane maszyny rolnicze, że będą licytowani rolnicy? To jest duże niebezpieczeństwo, dlatego mam takie podejrzenia, że ta ustawa zrobiona jest pod dyktando banków, a nie na rzecz polskiego rolnika.

Dlatego bardzo bym prosił, żebyśmy zapytali organizacje rolnicze, co o tym sądzą, bo chcemy w jakiś sposób pozwolić, żeby dawanie kredytów rolnikom było dla banków

łatwiejsze, ale z drugiej strony jest wielkie niebezpieczeństwo, że będą licytować rolników jak kiedyś, że zabiorą rolnikowi ciągnik, zabiorą mu narzędzia pracy i jak będzie mógł wtedy spłacać? Moim zdaniem to naprawdę wielkie niebezpieczeństwo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pan poseł Jarosław Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuje bardzo, panie przewodniczący.

Na sali plenarnej obszernie rozmawialiśmy o tej ustawie, o pewności, że za rok będziemy mieć tutaj masę zbankrutowanych rolników, ale teraz jesteśmy przy artykule dotyczącym pożyczki lombardowej. I teraz trzy czwarte polskich rolników to są mali rolnicy, którzy nie mają obsługi prawnej. Ponad rok temu, jak uchwaliliśmy tę ustawę, to była mowa o tym, żeby uczciwie podchodzić do osób, które dają swój sprzęt w zastaw. Tu chodzi o to, żeby rolnik – znowu, trzy czwarte polskich rolników to są mali rolnicy – był traktowany jak konsument, czyli żeby nie można było dać sobie dowolnych kosztów wyceny, żeby nie można było sobie jakkolwiek tej maszyny sprzedać. Kiedy rolnik daje w zastaw maszynę za 50 tys. zł, bo na chwilę potrzebuje 5 tys. zł i noga mu się powinie, nie spłaci tych 5 tys. zł na czas, to żeby lombard nie mógł sobie tego sprzedać za dowolną sumę, czyli sprzedać za 5 tys. zł coś, co jest warte 50 tys. zł. Po to uchwaliliśmy w ubiegłej kadencji Sejmu te zabezpieczenia, a państwo wracają do tego, żeby lombardy mogły robić wszystko, czyli sprzedawać sobie za dowolne kwoty dowolny sprzęt i to jeszcze w nietransparentnej procedurze. Bardzo przykro, że państwo przy tak zadłużonych rolnikach w tak trudnej sytuacji idą akurat w tym kierunku, tak postępują.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pani poseł Anna Gembicka, a później przedstawiciel wnioskodawcy, pan poseł Marek Sawicki. Proszę, pani poseł.

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam pytanie zarówno do wnioskodawców, jak i do Ministerstwa Finansów. Skoro twierdzicie państwo, że został ograniczony dostęp do finansowania dla rolników, to czy macie państwo dokładną informację o tej skali tego ograniczenia dostępu do kredytów, jakie to są ilości, czy może spływały do ministerstwa jakieś pisma od samych rolników, którzy dostali takie odmowy?

I drugie pytanie: czy panowie posłowie i panie posłanki wnioskodawcy w czasie pracy nad tym projektem spotykali się z przedstawicielami konkretnych banków lub organizacji reprezentujących banki? A jeśli tak, to czy z tych spotkań sporządzone są notatki? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

To było ostatnie pytanie, proszę o zabranie głosu pana posła Marka Sawickiego. Proszę panie pośle.

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:

Chcę się odnieść do kwestii konsultacji. Otóż pragnę zauważyć, że jeśli chodzi o konsultacje w sprawie wprowadzenia tego zapisu i uczynienia z rolników, że tak powiem, nie przedsiębiorców, a projektobiorców lombardowych, konsumenckich, to wtedy przeciwko takim zapisom i przeciwko tej wrzutce nowelizacyjnej protestowały: Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowe Stowarzyszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Polska Federacja Hodowców i Producentów Bydła, Wielkopolska Izba Rolnicza, Polska Federacja Producentów Żywności, Związek Pracodawców.

Wówczas te organizacje sprzeciwiały się wprowadzeniu tego typu zapisów, w związku z tym dzisiaj, kiedy procedujemy projekt przywracający poprzedni stan prawny, też chcę wyraźnie podkreślić, że nie jest prawdą, że rolnicy przestają być konsumentami i że nie podlegają ochronie konsumenckiej. Rolnicy nadal pozostają konsumentami

w zakresie kredytów konsumpcyjnych, natomiast w zakresie kredytów inwestycyjnych mogą korzystać z tańszego kredytu bankowego, który jest im oferowany i przez banki spółdzielcze, i przez banki komercyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Czy pan minister finansów chce się wypowiedzieć?

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Chciałem poruszyć dwie rzeczy. Po pierwsze – jeśli chodzi o skalę problemu, to oczywiście trudno powiedzieć o skali problemu, ponieważ staramy się zaradzić problemowi, żeby ten scenariusz, który poseł Sachajko nakreślił, właśnie się nie zrealizował.

Jeśli chodzi o dane, którymi dysponujemy, to wiem, że liczba rolników indywidualnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w branży rolnej, posiadających czynne czy zamknięte kredyty, wynosi 416 tys., w tym 338 tys. rolników indywidualnych oraz 78 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w branży rolniczej. Posiadamy także dane z BIK na temat zadłużenia. I chodzi właśnie o to, żeby dla tych ludzi nie powstały ryzyka.

Odpowiadając na pytanie pana posła Telusa, jeśli chodzi o prośby kierowane, to myślę, że warto zacytować jedną z nich, mianowicie list od Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność", który został skierowany 16 stycznia b.r. i jest adresowany do pana premiera Donalda Tuska. Cytuję: „W imieniu NSZZ Rolników Indywidualnych «Solidarność» zwracam się z prośbą o interwencję dotyczącą problemów w zakresie udzielania kredytów rolnikom przez sektor bankowy. Wszyscy rolnicy, którzy chcieliby zaciągnąć kredyt, powinni być traktowani przez banki jak konsumenci, to wynika z ustawy. Wobec zaistniałej sytuacji banki różnie podchodzą do obsługi rolników na podstawie nowych przepisów. Niektóre całkowicie wstrzymały przyjmowanie wniosków kredytowych od rolników, inne obsługują ich w ograniczonym zakresie". I to jest, chciałem przypomnieć, zdanie, opinia, informacja o rzeczywistości złożona przez NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność".

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję, panie ministrze.

Nie została zgłoszona żadna poprawka do art. 1, więc czy ktoś jest przeciwko przyjęciu akapitu w brzmieniu zaproponowanym? Nie widzę, stwierdzam, że Komisja…

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Ja jestem przeciwny.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Przy jednym głosie przeciwnym przeprowadzimy głosowanie, bo jest głos przeciwny przeciwko przyjęciu w całości. Proszę o przygotowanie się do głosowania. Czy wszyscy są już gotowi?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, przepraszam, że sam sobie udzielam głosu.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Proszę bardzo.

Legislator Adam Niewęgłowski:

To jest kwestia proceduralna i formalna. Zgodnie z ustaleniami, które już są kolejną kadencję, w przypadku, w którym poseł nie zgadza się z treścią przedłożenia, to nie wystarczy, że powie „sprzeciw" i wtedy jest głosowanie, ponieważ to już w tym przedłożeniu jest, tego nie trzeba głosować. Jeżeli się nie zgadza, to powinien złożyć formalnie poprawkę o wykreślenie danej zmiany danego artykułu z projektu. Więc tak, możemy głosować poprawkę wykreślającą, nie musimy potwierdzać czegoś, co jest, bo to już jest, tylko jeżeli chcielibyśmy zmienić, to musimy to zmienić poprawką. Czyli głosowanie powinno dotyczyć zgłoszonej poprawki o wykreśleniu. Dziękuję bardzo.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Taką poprawkę właśnie za chwileczkę przygotuję – o wykreśleniu art. 1.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Chwilkę poczekamy. To nie jest długa poprawka.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Jedno pytanie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Proszę, pan poseł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Mam pytanie do przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Czy przyjęcie takiej poprawki nie wpływa na spójność i logikę wewnętrzną całego projektu? Abstrahując od tego, czy on jest zasadny, czy nie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Proszę, Biuro Legislacyjne.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Jeszcze pan mecenas prosi, żebym powtórzył: czy przyjęcie poprawki posła Sachajki nie wpływa na spójność i logikę wewnętrzną tego projektu?

Legislator Magdalena Klorek:

W naszej ocenie nie wpływa.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Rozumiem, dzięki.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Rozumiem, że pan poseł miał wątpliwości, czy po ewentualnym przyjęciu tej poprawki, to nie zburzy treści całego projektu.

Dobrze. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Sachajko? Ona wpłynęła na piśmie. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Wszyscy zagłosowali? Dziękuję, zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

W głosowaniu wzięło udział 25 osób, za – 3 osoby, przeciw – 13, wstrzymało się – 9. Stwierdzam, że poprawka nie zyskała akceptacji, w związku z tym art. 1 został rozpatrzony przez Komisję pozytywnie.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi do art. 2? Pan poseł Sachajko, proszę bardzo.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Z tego, co pamiętam, tutaj w tym artykule były dodatkowe klauzule abuzywne, które są niedopuszczalne w umowach konsumenckich. Wiemy, jakie te wszystkie umowy są zawiłe. Powtórzę, trzy czwarte rolników to są mali rolnicy i oczywiście, jak dostaną dziesięć stron umowy kredytowej, to tam bank drobnym druczkiem może gdzieś zawrzeć właśnie klauzule abuzywne, które są niedopuszczalne dla konsumentów. I jeżeli rolnik nie będzie traktowany jak konsument, to tak naprawdę w takiej umowie może zgodzić się ze wszystkim.

Zgłaszałem się poprzednio, bo nie wiem, dlaczego pan minister czytał przy okazji ustawy lombardowej rzeczy dotyczące pożyczki konsumenckiej. Przypomnę wszystkim, że w ubiegłym roku, pomimo tarcz, jeśli chodzi o kredyty hipoteczne, to banki zarobiły 27 mld zł. I, panie ministrze, po to właśnie mamy rząd i po to mamy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, że jeżeli z jakiegoś powodu banki uważają, że za mało zarabiają, czyli to 20% dodatkowych, pozaodsetkowych kosztów to jest dla nich za mało, powinny mieć 50%, a może 80%, to może należałoby pomyśleć o jakiejś linii kredytowej albo linii zabezpieczającej rolników? Ewentualnie mają państwo bank polski, a właściwie dwa banki polskie – PKO BP i Pekao SA – które może powinny obsługiwać rolników, jak się państwo tak troszczą, a nie wpychać ich w kolejne koszty, a później tragedie, które z tego będą.

Wiem, że najłatwiej jest rączki umyć po piłatowemu i mówić, że banki nie chcą dawać. Banki nie chciały również zgodzić się na wakacje kredytowe, a jednak, mimo wszystko, państwo potrafiło to na nich wymusić i mimo wszystko, to 27 mld zł zysku miały.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pani poseł Anna Gembicka.

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Ponowię pytanie o skalę występowania problemu i skieruję je do pana ministra Sawickiego, który reprezentuje wnioskodawców, bo oczywiście przyjmuję odpowiedź, panie ministrze, natomiast nie pytałam o to, ilu rolników w ogóle wzięło kredyty, tylko o to, jaka jest skala tych odmów. Dlatego teraz pytanie kieruję właśnie do przedstawiciela wnioskodawców, bo państwo piszecie w projekcie, że „zmiany te, które weszły wcześniej w życie, spowodowały ograniczenie dostępu do finansowania", więc zakładam, że macie państwo dokładne dane.

I ponawiam też pytania do pana ministra Sawickiego: czy były spotkania z przedstawicielami banków lub ich związków? Jeśli tak, to kiedy się one odbywały i czy są notatki z tych spotkań?

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Więcej głosów ze strony posłów nie widzę. Czy chce się odnieść strona rządowa, Biuro Legislacyjne albo poseł wnioskodawca? Głosów nie widzę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Jest, jest.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Jest? Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:

Chętnie udzielę odpowiedzi. Otóż od początku tej kadencji do naszych biur poselskich zgłaszało się wielu przedstawicieli banków spółdzielczych, informujących o tym, że z dniem 7 stycznia zostaną wstrzymane akcje kredytowe. I wielu rolników z mojego banku spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim, którzy taki problem sygnalizowali, zgłaszało się także do mnie, do biura poselskiego. Chcą korzystać z kredytów preferencyjnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, chcą budować chlewnie na kredyty kilku, kilkunastomilionowe i oczywiście banki wstrzymują w tej chwili akcję kredytową i koszty tego typu kredytowania po zmianie ustawy i po wejściu tych przepisów z kwietnia ubiegłego roku w życie, będą o wiele wyższe. W związku tym podjąłem decyzję i przekonałem klub do tego, żeby rzeczywiście taką nowelizację przygotować.

Natomiast żadnych, nieformalnych czy formalnych spotkań z bankami w tej sprawie nie było.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Proszę, pan minister Drop. Ale proszę panie ministrze tak… Sprawnie nam dosyć idzie, więc…

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dobrze, rozumiem. Proszę państwa, jeśli chodzi o dane, które zostały nam przekazane przez banki spółdzielcze, a zebrane przez SGB-Bank S.A., który zebrał informację na temat tego, ile kredytu dla rolników bank udzielił – w okresie od 7 stycznia do 29 lutego stycznia b.r., czyli od czasu wejścia w życie tych przepisów, które w tej chwili mają być uchylone do końca lutego, ponad połowa banków spółdzielczych nie udzieliła do tej pory żadnego kredytu w reżimie konsumenckim.

I inne pytanie – ile procentowo wyniósł spadek lub wzrost wolumenu akcji kredytowej w porównaniu do podobnego okresu roku 2023 i 2022. Czyli tutaj mamy porównanie, o ile w tej chwili, po wprowadzeniu tych przepisów, spadło w porównaniu do roku poprzedniego i dwóch lat wcześniej, gdzie tak naprawdę powinniśmy jeszcze wziąć pod

uwagę inflację, ale czysto wartościowo – banki spółdzielcze zaraportowały, że spadek w stosunku do 2023 r. wyniósł 74%, a w stosunku do 2022 r. prawie 80%. Wobec czego to są te dane, na których możemy się oprzeć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

W międzyczasie wpłynęła poprawka pana posła Jarosława Sachajki, polegająca na wykreśleniu art. 2, którą poddam w tej chwili pod głosowanie. Proszę, pan poseł Telus.

Poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

To, co odpowiedział poseł Sawicki, potwierdza, że ta ustawa jest robiona pod dyktando banków, czy wymuszona przez banki. Proszę się nie śmiać, bo myślę, że to jest nieładne z pani strony, naprawdę. Dlatego że banki mogą stosować takie metody po to, żeby wymusić na rządzących czy na ustawodawcy pewne zmiany. Przypomnę to samo, co mówił poseł Sachajko – wakacje kredytowe też bankom nie pasowały, potrafiliśmy to zrobić i wprowadzić. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz – wprowadziliśmy w zeszłym roku kredyty dwuprocentowe, w sumie 12 mld zł tych kredytów zostało przez banki udzielone. To pokazuje, że to działało. Tylko potrzeba jest teraz… Oczywiście z jednej strony wiemy, jaki jest problem, ale, z drugiej strony, trzeba znaleźć rozwiązanie takie, żeby nie wpychać z powrotem rolników w to, że będą licytowani, żeby nie wpychać rolników w tragedie. To jest bardzo poważny problem, a pani urzędniczka z tego się śmieje, bardzo nieładnie z pani strony. My tutaj rozmawiamy o poważnych problemach i tragediach rolników. A to, co się stało przed chwilą z pani strony, po prostu było niekulturalne, nieładne i lekceważące rolników. Nie mnie, tylko rolników. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pan nie wie, panie pośle, z czego wynikał ten uśmiech na twarzy. Niekoniecznie z powodu rolników. Pan poseł wnioskodawca Marek Sawicki.

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:

Chcę odpowiedzieć panu ministrowi Telusowi, że banki spółdzielcze nie są jakimś obcym, żerującym na rolnikach tworem. Są ich własnością. To rolnicy są właścicielami banków spółdzielczych, to rady nadzorcze podejmują decyzję o tym, czy na takich, czy innych warunkach kontynuują akcję kredytową i udzielają kredytów, czy też nie. To te banki decydują o tym, kiedy udzielić wakacji kredytowych i w jakich warunkach trzeba wesprzeć konkretne gospodarstwa. To one są najbliżej rolników i mają najlepsze rozeznanie. I chcę powiedzieć, że z ponad tych 400 tys. kredytów udzielanych gospodarstwom rolnym, ponad 70% są to kredyty udzielane przez banki spółdzielcze, więc proszę banków spółdzielczych nie traktować jako jakiegoś podmiotu zewnętrznego, który czyha tylko i wyłącznie na gospodarstwo rolnika i na jego krzywdę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Jednocześnie bym proponował, aby nie stawiać znaku równości między wzięciem kredytu a bankructwem, bo to nie jest to samo.

Poseł Robert Telus (PiS):

Ale często to się zdarza.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

W związku z tym, że wpłynęła poprawka, jeszcze raz ją określę. Pan poseł Jarosław Sachajko wniósł poprawkę dotyczącą wykreślenia art. 2 i poddam ją teraz pod głosowanie. Proszę bardzo. Przygotowujemy się do głosowania.

Kto jest za poprawką pana posła Sachajki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników.

Głosowało 25 osób, za poprawką – 13, przeciwko poprawce – 12, wstrzymało się – 0. Poprawka pana Jarosława Sachajki uzyskała akceptację Komisji. Dziękuję. Stwierdzam, że art. 2 został wykreślony, czyli poprawka pana posła przeszła.

Przechodzimy do art. 3. Proszę Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, tak naprawdę do art. 3 to tylko kwestia redakcyjna, tak samo jak przy art. 1, czyli artykuł będzie brzmiał: „W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (...) w art. 2 uchyla się ust. 2”, ponieważ jest proponowana tylko jedna zmiana. Chcielibyśmy tylko zasygnalizować, że w związku z tym, że jedna ze zmienianych ustaw została usunięta na mocy poprawki przegłosowanej przez szanowną Komisję, to w sprawozdaniu oczywiście tytuł będzie uwzględniał – o ile art. 3 nie będzie skreślony – tylko te ustawy, które pozostały w projekcie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos w sprawie art. 3? Pan poseł Jarosław Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo.

Prawdę mówiąc, nie chce się wypowiadać o bankach spółdzielczych, bo tutaj pan minister Sawicki mówi o tym, że właścicielami banków są rolnicy. To jest prawda. Ale dokładnie tak samo może być, gdy właścicielami rolniczych mleczarni są rolnicy i widzimy, jak oni są poniewierani. Często są na posiedzeniach Komisji.

Chciałem powiedzieć państwu, jakie są ograniczenia, jeżeli rolnicy są traktowani jak konsumenci. Po pierwsze – ta pożyczka tyczy się 250 tysięcy, a nie 11 czy iluś milionów złotych. Po drugie – jeżeli rolnik jest traktowany jak konsument, to jest limit kosztów pozaodsetkowych 20%. Czyli poza tymi odsetkami, które są związane z Narodowym Bankiem Polskim, można rocznie jeszcze 20% dorzucić. Tylko 20%, a nie 40, 60, 80%. Po to uchwalaliśmy tę ustawę ponad rok temu.

Są obowiązki informacyjne, czyli są jawne umowy i obowiązek oceny zdolności kredytowej rolnika. Czy to coś złego, że rolnik będzie miał ocenę tego, czy ten wniosek, który on składa, jest jakkolwiek racjonalny? Bank nie może być tylko dostarczycielem gotówki, a ma być partnerem. A nie: „dam ci pieniędzy, ile chcesz, a potem cię ewentualnie zlicytuję”.

I trzecia rzecz, która jest, jeśli rolnik jest traktowany jako konsument, czyli jest nadzór KNF nad kredytodawcami, jest obowiązek minimalnego kapitału zakładowego i wymóg niekaralności osób prowadzących działalność kredytową. Czy to jest coś złego, że ci, którzy udzielają kredytów, nie są karani? Myślę, że ten ukłon w stosunku do banków, wykonany przez ministerstwo i posłów, którzy się pod tym podpisali, trwa zbyt długo. Jeszcze raz przypominam, że na tej Komisji, w ubiegłej kadencji, banki mówiły, że upadną, jeżeli ta ustawa będzie przyjęta. Przy wakacjach kredytowych miał upaść cały sektor bankowy, bo miały to być takie koszty, którego sektor bankowy nie udźwignie. A okazało się, że udźwignął i jeszcze zarobił 27 mld zł. Dlatego proszę o wykreślenie art. 3.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Czy są inne głosy? Wnioskodawcy? Strona rządowa? Chciałem powiedzieć, że wpłynęła poprawka przedstawiona przez pana posła Jarosława Sachajkę, polegająca na wykreśleniu art. 3. Bardzo proszę, będziemy to głosować.

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):

Chciałem zgłosić wniosek o reasumpcję tego poprzedniego głosowania, ponieważ moje urządzenie nie zadziałało...

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Ale to można tak reasumpcję?

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):

No nie zadziałało, no.

Poseł Robert Telus (PiS):

To nie jest nasza wina, że panu nie zadziałało.

Poseł Krzysztof Cieciόra (PiS):
Prosimy, żeby jednak traktować wszystkich poważnie.

Poseł Anna Gembicka (PiS):
A na jakiej podstawie ta reasumpcja?

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):
Proszę zobaczyć wydruk.

Poseł Anna Gembicka (PiS):
Ale komu nie działało i czy był wtedy w ogóle obecny na sali, bo może kogoś na sali nie było, to mu nie działało?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):
A może nie chciał głosować, a teraz państwo tak przymuszają pana posła, żeby się deklarował.

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):
Nie, nie. Chciałem głosować.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):
Szanowni państwo, czy możemy wrócić do normalnej procedury, czy każdy będzie sobie gadał?

To jak jest normalna procedura, to poddaję pod głosowanie poprawkę pana posła dotyczącą art. 3. Proszę. Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciwko?

Poseł Robert Telus (PiS):
Żeby wszystkim zadziałało teraz.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):
Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Zamykam głosowanie. Głosowało 27 osób…

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):
Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):
Za chwilę, jeszcze może przeczytam.

Za poprawką głosowało 13 osób, przeciwko – 14. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji. Pan poseł zgłaszał wniosek mniejszości, tak? Dobrze. Stwierdzam, że wobec braku innych poprawek art. 3 został rozpatrzony przez Komisję pozytywnie. Przechodzimy do art. 4. Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:
Szanowna Komisjo, jeszcze przed przejściem do art. 4 jest taka uwaga ze strony biura, ponieważ nam się wydaje, że tutaj brakuje jakiejś regulacji przejściowej. Chcemy zwrócić uwagę, że regulacja przejściowa jest zawarta w rządowym druku nr 227. Nie mówimy, że ewentualna norma ma tak brzmieć, natomiast to oczywiście może być wzór na jakąś normę przejściową do sprawozdania, które zostanie przyjęte przez Komisję; natomiast wydaje się, że tutaj potrzebna jest jakaś norma przejściowa i w związku z tym oczywiście każda zmiana wymagałaby przyjęcia poprawki.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):
Dziękuję.

Czy pan poseł wnioskodawca wyraża zgodę na taką zmianę, dokonaną przez Biuro Legislacyjne?

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:
Nie wyrażam zgody, bo to nie jest wniosek o jakąkolwiek poprawkę, tylko sugestia.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):
Rozumiem, czy ktoś ma inne uwagi do brzmienia art. 4? Nie widzę. Co w takim razie stanie się z tym projektem bez tych uwag, które państwo zaproponowaliście? Pytam Biuro Legislacyjne.

Legislator Adam Niewęgłowski:

To była tylko sugestia, czy nie ma potrzeby normy przejściowej. Ale w związku z tym, że nikt nie zgłosił poprawki, jak rozumiem, przechodzimy do rozpatrywania art. 4, tak?

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Tak jest. Czy ktoś ma uwagi do art. 4? Nie widzę, stwierdzam… Proszę bardzo, przed chwilą pan miał głos.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, co do art. 4, ten projekt bazowy, który braliśmy, stwierdza, że: „Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia". Chcieliśmy zwrócić uwagę, że tylko w szczególnych okolicznościach ustawa o ogłaszaniu ustaw i aktów normatywnych dopuszcza wejście w życie z dniem ogłoszenia. Jest to możliwe, natomiast jest pytanie, czy tutaj właściwsze nie byłoby jednak zaproponowanie jakiegoś spoczynku ustawy. Znowu jest to zmiana o charakterze merytorycznym, to musiałaby być poprawka przygotowana przez posłów, natomiast zwracamy uwagę, że to jest wyjątkowa sytuacja. I czy rzeczywiście jest ona tutaj konieczna i uzasadniona? To nie jest pytanie do Biura Legislacyjnego, tylko pytanie do wnioskodawców i ewentualnej strony rządowej, jeżeli chciałaby też iść w tym kierunku.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pan poseł wnioskodawca wyraził swoją opinię. Czy chce ją powtórzyć jeszcze raz albo zmienić?

Poseł Marek Sawicki (PSL-TD) – spoza składu Komisji:

Chcę tylko zasugerować, że to jest ustawa naprawcza i jest po prostu ustawą pilną.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję, pan poseł Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Chciałbym jednak zapytać rządu, by rząd chciał się ustosunkować, jaka nadzwyczajna okoliczność wchodzi, bo wydaje się, że naprawdę uchwalaliśmy w Sejmie ustawy o wiele, wiele ważniejsze i tam był termin 14–dniowy, a tutaj mamy termin z dniem ogłoszenia. To tak prawie jak wojna.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Przypominam, że mamy jeszcze instytucję drugiego czytania, więc można dokonać zmiany w tym artykule. Pan minister chce się wypowiedzieć? Proszę

Podsekretarz stanu w MF Jurand Drop:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że to jest w gestii państwa posłów, żeby stwierdzić, jak bardzo pilna jest to ustawa. W naszym projekcie proponowaliśmy 14 dni od dnia ogłoszenia, ale jeśli jest pilna potrzeba, mogę skomentować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Nie widzę uwag, nie widzę żadnej poprawki. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 4 i wydała opinię pozytywną. Proponuję, żeby Komisja przyjęła wniosek o uchwalenie przez Sejm projektu ustawy o … I tu proszę Biuro Legislacyjne o przeczytanie dokładnej treści wraz ze zmianami, których dokonaliśmy.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Ustawa o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Wraz oczywiście z poprawką, która uwzględniła wykreślenie art. 2. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia ustawy?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Tak.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy ten sprzeciw musi być znowu udokumentowany na piśmie?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Nie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy wystarczy, że pan poseł zgłosił sprzeciw? Pytam Biuro Legislacyjne.

Legislator Magdalena Klorek:

Nie musi.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Musi być głosowany. Cała ustawa już ostatecznie musi być głosowana.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Rozumiem, ale nic pan poseł nie musi…

Legislator Adam Niewęgłowski:

Nic na piśmie nie trzeba zgłaszać, po prostu ustawa powinna być przyjęta przez głosowanie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

W takim razie przystępujemy do głosowania. Proszę o przygotowanie się. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników.

W głosowaniu wzięło udział 28 osób, za głosowało – 15, przeciw – 13, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja – głosami 15 za, 13 przeciw, 0 wstrzymujących się – przyjęła wniosek o uchwaleniu przez Sejm projektu ustawy.

Proponuję, by Komisja wybrała posła sprawozdawcę powyższego projektu. Proszę o zgłaszanie kandydatur. Pan poseł Kazimierz Plocke, przewodniczący.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Na przewodniczącego Komisji, sprawozdawcę, chciałbym zgłosić pana Mirosława Maliszewskiego.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję, wyrażam zgodę. Czy są inne kandydatury? Proszę, pan poseł Robert Telus.

Poseł Robert Telus (PiS):

Poseł Sachajko pracował nad tą wcześniejszą ustawą i bardzo mocno zna ten temat. Dlatego proponuję posła Sachajko.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Głosowanie zgodnie z kolejnością zgłoszeń. Kto jest za wyborem mojej osoby jako posła sprawozdawcy do tego projektu? Gotowi jesteśmy? Proszę o zielony przycisk, kto jest za. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Poseł Robert Telus (PiS):

To jest zła forma głosowania.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dlaczego zła forma?

Poseł Robert Telus (PiS):

Dobra, już…

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję, zamykam głosowanie. Przechodzimy do wyników.

Głosowało 29 osób. Za – 18, przeciwko – 10, wstrzymała się – 1. Stwierdzam, że moja skromna osoba została wytypowana, określona jako poseł sprawozdawca.

Dziękuję państwu, przystępujemy do realizacji punktu trzeciego porządku dziennego. Zgodnie z decyzją podjętą na posiedzeniu Komisji w dniu 8 marca br., Prezydium Komisji wspólnie z przedstawicielem Konfederacji, panem posłem Krzysztofem Mulawą, przygotowało projekt w sprawie trudnej sytuacji w polskim rolnictwie. Projekt ten został paniom i panom posłom dostarczony przed posiedzeniem Komisji. Bardzo bym prosił pana przewodniczącego Piotra Głowskiego o odczytanie proponowanej treści projektu uchwały.

Poseł Piotr Głowski (KO):

W całości? Szanowni państwo, uchwała w sprawie trudnej sytuacji w polskim rolnictwie:

„My posłanki i posłowie Sejmu X kadencji, pomni odpowiedzialności za losy polskiej wsi i rolnictwa, mając na uwadze destabilizację rynków rolnych wywołaną wojną w Ukrainie, zmiany szlaków handlowych na świecie, zmiany cen na wiele produktów roślinnych i zwierzęcych w zakresie globalnym, wpływ polityki Rosji na ceny produktów rolnych w Europie i świecie – polscy rolnicy domagają się zmian we Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej, „Zielonym Ładzie" i polityce handlowej.

W związku z powyższym Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwala co następuje:

Podstawą rolnictwa w Polsce są rodzinne gospodarstwa rolne, które jednocześnie stanowią podstawę bezpieczeństwa żywnościowego kraju, stąd też konieczna jest wyjątkowa opieka państwa nad tą branżą. Niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji w rolnictwie i zapobieganie ryzyku utraty płynności finansowej gospodarstw rolnych poprzez stosowanie systemowych działań. Rekompensaty nie rozwiązują problemów w rolnictwie, ale stanowią chwilowe wsparcie w obecnej, trudnej sytuacji. Jednocześnie polityka klimatyczna Unii Europejskiej nie może szkodzić rolnictwu w żadnym z krajów członkowskich. Połączenie celów klimatycznych i gospodarczych Unii Europejskiej wymaga nowego zdefiniowania i nowego rozłożenia akcentów. Oczekujemy zaniechania działań skutkujących ograniczeniem produkcji roślinnej i zwierzęcej, zaniechania inicjatyw zwiększających koszty produkcji rolnej wprowadzających zakazy promocji produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, odrzucenia obowiązkowego ugorowania i zalewania gruntów, niewprowadzania ograniczeń w stosowaniu środków ochrony roślin i nawozów pogarszających konkurencyjność polskiego rolnictwa oraz nakładania dodatkowych obowiązków na rolników.

Regionalny wpływ handlu lub eksportu ukraińskich produktów rolnych jest bardzo nierównomiernie rozłożony. Odczuwają go przede wszystkim kraje bezpośrednio sąsiadujące. Polska z pełnym zaangażowaniem wspiera walczącą Ukrainę. Pomoc Ukrainie nie może jednak godzić w interesy polskiego rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego. Głęboko wierzymy, że wojna zakończy się zwycięstwem Ukrainy, lecz nawet po jej zakończeniu współpraca polsko-ukraińska musi gwarantować ochronę polskiego rolnictwa.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wspiera rząd Rzeczypospolitej Polskiej w negocjacjach z Komisją Europejską i jednocześnie zobowiązuje go do intensyfikacji prac nad pilnym wypracowaniem skutecznych systemowych mechanizmów celnych chroniących polskich rolników i przetwórców. Koniecznym jest również przywrócenie kontyngentów stosowanych przed wybuchem konfliktu w Ukrainie oraz wzmocnienie systemu kontroli wjeżdżających do Polski towarów spoza granic UE.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wzywa rząd do podjęcia jednostronnych działań ochronnych (wprowadzenia embarga) w przypadku nieprzedstawienia przez Komisję Europejską, w trybie pilnym, adekwatnych rozwiązań w polityce handlowej z Ukrainą.

Bezpieczeństwo żywnościowe to gwarancja suwerenności państwa, a zrealizowanie postulatów rolników jest dzisiaj polskim interesem narodowym.".

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Najpierw, zanim otworzę dyskusję, chciałem tylko w kwestii formalnej powiedzieć, że debatujemy w tej chwili o projekcie uchwały Komisji. Nie o przyjęciu tego projektu,

tylko projekcie, który przygotowało prezydium i który – ewentualnie, jeśli Komisja przyjmie – będzie skierowany jako komisyjny projekt uchwały do marszałka Sejmu. Jeżeli ten z kolei uzna i skieruje ten projekt uchwały z powrotem do nas, to będziemy dopiero wtedy rozpatrywać projekt uchwały Sejmu. Dzisiaj rozpatrujemy dopiero projekt uchwały, który przygotowało prezydium Komisji i ewentualnie skieruje do marszałka Sejmu.

Pan poseł Robert Telus, pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, ja w kwestii formalnej. Myślę, że to jest do przyjęcia, to nie jest jakaś wielka sprawa. Jeżeli chodzi o tę uchwałę, to jest to kompromis. Oczywiście braliśmy udział w tworzeniu tej uchwały i zgodziliśmy się w prezydium co do niej, ale tak naprawdę rozmowa o tej uchwale zaczęła się dzięki uchwale, którą przygotowali rolnicy. Dlatego wniosek formalny, żeby tę dyskusję dzisiaj rozpocząć inaczej niż do tej pory; żeby pierwsi zabrali głos rolnicy, żebyśmy widzieli jakie jest zdanie rolników na temat tej uchwały, to będzie nam łatwiej podjąć decyzję, co dalej z tą uchwałą zrobimy. Dlatego proszę panie przewodniczący, żeby pierwszy głos oddać rolnikom, którzy pracowali nad tą uchwałą, dając nam podstawę do tego, żebyśmy usiedli do pracy.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

To jest dobra propozycja, nie widzę nic przeciwko temu. Tylko chciałbym przypomnieć, że projekt uchwały może wnieść Komisja, prezydium Sejmu i grupa posłów, więc…, ale rzeczywiście, ona dotyczy sytuacji rolników, tak jak to było napisane w treści tej uchwały. Nie ma żadnej potrzeby ani okoliczności, ani innych warunków, żeby rolnicy nie mogli w tej sprawie zabrać głosu. Możemy się przychylić do tej propozycji, odwrócić kolejność, oddać w pierwszej kolejności głos rolnikom. Bardzo proszę o przedstawianie się i też informowanie, jaką organizację państwo reprezentujecie. Bardzo proszę.

Prezes Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego Bronisław Wesołowski:

Co prawda nie jestem rolnikiem… Bronisław Wesołowski, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego.

Co do uchwały, muszę powiedzieć, że są to hasła, ale z przykrością muszę powiedzieć, wysokie prezydium się nie obrazi, że nie poruszają jednego z największych problemów, jakim jest problem zbytu żywności. Jak słuchałem na konferencji pana Wojciechowskiego, który jest komisarzem Unii Europejskiej, to odniosłem wrażenie, że on nie wie, o czym mówi, bo powiedział, że Ukraina zalewa Europę swoją żywnością, co nie jest w ogóle prawdą, bo na razie nawet nie ma takich możliwości agrarnych.

Parę dni temu – chyba przedwczoraj czy wczoraj – spotkali się wybitni naukowcy z uczelni i z kierownikiem ministerstwa rolnictwa rozmawiali o trudnej sytuacji i jak uzdrowić rolnictwo. Z przykrością muszę powiedzieć, że chyba nie za bardzo wiedzą, o czym mówią. Dlaczego o tym mówię? Główny problem polega zupełnie na czym innym i to powinno być wyartykułowane w stosunku do Komisji Europejskiej. Spokojnie przeszli nad faktem, że została powołana organizacja pod nazwą BRICS. Pod koniec ubiegłego roku odbyło się spotkanie w Indiach. A więc Brazylia, największy producent zbóż i mięsa; Rosja, największy dzisiaj producent zboża na świecie – 63 mln ton eksportu zboża; Indie, też olbrzymi producent wołowiny i wielu produktów: cukru, herbaty i tak dalej; Chiny – kiedy trochę obniżyły spożycie chociażby wina czerwonego, to duże, światowe firmy robią bokami i grozi im bankructwo; ostatni członek to Republika Południowej Afryki, która jest najbogatszym państwem Afryki i ma wpływy na kontynencie.

Co ustalono? Oto powiedziano sobie, że owszem, giełdy działają – giełdy francuskie, giełdy holenderskie, angielskie, a szczególnie amerykańskie – i decydują o cenach. I ludzie, brzydko mówiąc – nie chciałbym powiedzieć tego określenia – którzy kupują, sprzedają i zarabiają, w czym nie ma nic dziwnego, w związku z tym ustalili, że będą między sobą wymieniali żywność na pewnych zasadach i zostawili Unię Europejską w trudnej sytuacji. Bo dzisiaj, według socjalistycznego myślenia, na który duży wpływ miała sytuacja, że nowy pan prezydent Lula ma poglądy socjalistyczne, między sobą

zaczynają wymieniać żywność, eliminując w ogóle całą Europę z możliwości obracania logistycznie żywnością. W związku tym uważam, że do Komisji Europejskiej powinien pójść dezyderat, jak ten problem rozwiązać, bo my tego nie rozwiążemy; bo oczywiście duże koncerny światowe, które są w Polsce rządzą się swoimi prawami i sprowadzają olbrzymie ilości niektórych surowców i dodatków. I mimo, że w ubiegłym roku zaimportowaliśmy tylko około 2 mln ton zboża z Ukrainy, wyeksportowaliśmy ponad 8 mln ton, a dzisiaj mamy nadwyżki 5 mln ton. A więc Polska…

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Prosiłbym już o finalizowanie, dobrze? Bo widziałem, że kilka osób się zgłosiło, a żebyśmy…

Prezes SITSpoż. Bronisław Wesołowski:

W takim razie bardzo dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo proszę. Pan tutaj przy środkowym stole, proszę bardzo.

Rolnik Krzysztof Olejnik:

Witam, Krzysztof Olejnik, rolnik. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo…

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Chciałbym poprosić jeszcze o to, jaką organizację pan reprezentuje.

Rolnik Krzysztof Olejnik:

Jestem rolnikiem. Nie reprezentuję żadnej organizacji. Ogólnopolski Protest Rolników.

Uchwała przedstawiona przez Komisję ma stanowić kompromis, aczkolwiek obawiam się, że kompromisem nazwać tego nie mogę. Pewnie przez błąd, przez nieuwagę, kilka aspektów ujętych w naszej uchwale, czyli uchwale spisanej przez rolników, zostało usuniętych. Spodziewam się, że naprawdę to zostało zrobione przez nieuwagę. Nie widzę tutaj działania celowego, aczkolwiek poleciłbym, aby wprowadzić zapisy mówiące o ochronie hodowli w Polsce. Jest ona kluczowa w naszej obecnej sytuacji. Bez hodowli dalsze działania nie przyniosą oczekiwanych rezultatów.

Chodzi mi przede wszystkim o sytuację, w której my jako producenci głównie zbóż paszowych nie będziemy w stanie sprzedać naszych produktów, nie będzie w naszym kraju odbiorcy na nasze towary. Niestety nie jesteśmy w stanie konkurować w temacie eksportu z największymi graczami na świecie, tak że musimy zabezpieczyć przede wszystkim możliwość sprzedaży naszych płodów rolnych na terenie naszego kraju.

Jeżeli mogę coś zaproponować – poleciłbym wprowadzić do uchwały przygotowanej przez Komisję fragment uchwały ogólnie nazwanej „lex rolnik”, uwzględniający przede wszystkim zapisy związane z ochroną hodowli w Polsce. Mam na myśli: zakaz ograniczania produkcji zwierzęcej w Polsce, brak nakładania dodatkowych obowiązków wiążących się z koniecznością zwiększenia nakładów na produkcję – przede wszystkim mówię po raz kolejny o hodowli – zakaz ograniczania wyrobów pochodzenia zwierzęcego i zwiększania kosztów ich produkcji.

Taki jest mój apel. Jeżeli, szanowni państwo, przychylilibyście się, strona rolnicza byłaby wdzięczna za wprowadzenie takich zapisów. Aczkolwiek jeżeli mam już być w pełni szczery, wolałbym, żeby ta nasza uchwała, przygotowana oddolnie przez rolników, była procedowana ponownie. Część zapisów w uchwale przygotowanej przez Komisję można kolokwialnie nazwać plagiatem. Zostały zaczerpnięte żywcem z naszej uchwały. Jest to zrozumiałe, są to zapisy poprawne, mające na celu ochronę zarówno – przede wszystkim – gospodarstw rodzinnych, ale zarówno gospodarstw żyjących z uprawy roli, jak również właśnie gospodarstw hodowlanych.

Moim apelem jest to, aby uchwała „lex rolnik” została wprowadzona jako poprawka do uchwały, przygotowanej przez Komisję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Chcę tylko wyjaśnić jedną rzecz, że to jest w ogóle projekt uchwały. Jeżeli ten projekt przyjmiemy dzisiaj w jakiejkolwiek wersji, on będzie podstawą do tego, żeby nad tym projektem, jako już gotową uchwałą, pracować. Moja sugestia jest więc taka, żeby na tym

etapie poprawek nie wprowadzać, tylko zrobić to na etapie pracy nad precyzyjną treścią uchwały. Proszę bardzo.

Rolnik Krzysztof Olejnik:

Z mojej perspektywy jako rolnika…Oczywiście tu powinienem przedstawić, że nie jestem hodowcą, aczkolwiek mam wielki szacunek do osób, które zajmują się hodowlą zwierząt w Polsce, ponieważ ilość obciążeń na nich nakładanych, obowiązków jest dramatyczna, tak jak ich sytuacja w obecnej perspektywie. Jeżeli w uchwale nie zamieścimy zapisów związanych z ochroną hodowli, będzie to oznaczało nic więcej niż to, że ci rolnicy nie będą chronieni. Jeżeli dojdzie do takiej sytuacji, że gospodarstwa hodowlane – podkreślam to jeszcze raz – nie będą mieć ochrony państwa, przestaną mieć w naszych obecnych warunkach rację bytu i najprawdopodobniej te gospodarstwa zostaną w niedługim czasie zlikwidowane.

Szanowni państwo, nie możemy dopuścić do takiej sytuacji. To jest podstawa polskiego rolnictwa. Możemy się tym sprzeczać lub nie – polskie rolnictwo upadnie bez producentów zwierząt w Polsce. Dlatego apeluję, żeby wprowadzić do uchwały zapisy obejmujące ochronę hodowli bez żadnych wyłączeń.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Taka też była intencja Komisji i taki zapis jest – może treść nie do końca odpowiada, ale zapis dotyczący ochrony produkcji zwierzęcej w Polsce jest w tej uchwale. Bardzo proszę o kolejne głosy strony społecznej. Nie widzę. A skoro nie widzę, to proszę państwa posłów. Zgłaszał się pan poseł Robert Telus. Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Robert Telus (PiS):

Tylko jedno zdanie do przedmówcy rolnika, bo zarzucił plagiat. Powiem szczerze – myśmy pracowali nad waszą ustawą i te wszystkie rzeczy, które są wpisane, to pracowałem nad tym, żeby były wpisane. To nie jest więc plagiat, tylko pracowaliśmy nad ustawą rolniczą i zależało mi na tym, żeby wszystkie zapisy, które w niej są, znalazły się w naszej uchwale. Nie nazywajmy tego plagiatem, tylko to jest ustawa, nad którą pracowaliśmy...

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pan poseł Szrot, później pan przewodniczący Głowski.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem stwierdzić tylko – i to stwierdzić z pewnym uznaniem – że uchwała, którą dzisiaj procedujemy, choć nie jest uchwałą o treści idealnej, co wyraźnie potwierdza głos obecnych na naszym posiedzeniu rolników, jest jednak uchwałą idącą zdecydowanie dalej niż uchwała w podobnej tematyce podjęta przez Sejm z inicjatywy prezydium Sejmu. I jako taka powinna tę uchwałę zastąpić i Sejm powinien zmienić swoją opinię w przedmiocie tego, co już raz przegłosował w sprawie ochrony polskiego rynku produktów żywnościowych. I uchwała – pomimo tego, że jest produktem pewnego kompromisu, który jak zwykle wszystkich stron nie zadowoli – powinna być przyjęta. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pan przewodniczący Piotr Głowski.

Poseł Piotr Głowski (KO):

Zacznę od tego, że poprzednia uchwała dotyczyła rynku rolnego związanego z handlem z Rosją. A te dwa fragmenty, które tam się znalazły, związane zarówno z Unią Europejską, jak i z „Zielonym Ładem”, były takim dodatkiem.

To jest jednak zupełnie inny dokument. Ma absolutny walor, o którym pan poseł przed chwileczką powiedział, że został wypracowany w konsensusie przez wszystkich członków prezydium. Do tego grona dołączył przedstawiciel Konfederacji, który również w trakcie tych prac uczestniczył.

I teraz, co do samego zapisu – uważam, że ten dokument należy czytać jako obejmujący wszystkie problemy, o których również pan przed chwileczką mówił, bo one są zapisane. Z tym że to jest taki zarzut często stawiany dokumentom strategicznym. Uchwała

jest dokumentem strategicznym, a bardzo często ludzie chcieliby na poziomie operacyjnym wpisać szczegółowe rozwiązania dla poszczególnych segmentów funkcjonowania życia. To się nie udaje i stąd, być może, to niezadowolenie. Ale w zdaniu „Oczekujemy zaniechania działań skutkujących ograniczeniem produkcji roślinnej i zwierzęcej" jest pana żądanie. Jest ono uwzględnione również w następnym fragmencie: „(…) zaniechania inicjatyw zwiększających koszty produkcji rolnej wprowadzających zakazy promocji produktów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego" oraz każdego działania, które powoduje „pogorszenie konkurencyjności polskiego rolnictwa oraz nakładanie dodatkowych obowiązków na rolników". W tym na pewno znajduje się wszystko, o czym pan przed chwileczkę powiedział.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pani poseł Anna Gembicka, proszę.

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, mam taką prośbę, żeby dojść tutaj do kompromisu. Prośba do prezydium o takie zapewnienie, że jak zaczniemy, nadany zostanie tej uchwale bieg formalny, to w pierwszej kolejności popracujemy jednak nad tą częścią dotyczącą tego, żeby też… Bo bardzo dobrze, że znalazł się apel do Komisji Europejskiej, żeby nie wprowadzać ograniczeń, ale chodzi też o to, żeby nie wprowadzać ich na poziomie krajowym. Myślę więc, że jeśli dzisiaj ze strony prezydium padnie takie zapewnienie, że wrócimy do tego tematu i że w pierwszej kolejności porozmawiamy o tym, w jaki sposób zaznaczyć tę kwestię zabezpieczenia hodowli na poziomie krajowym, to wydaje mi się, że to jest rozwiązanie do przyjęcia.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Pani poseł, odpowiem tak – starałem się i staram się dotrzymywać tego, co obiecywałem. I chciałem w tym miejscu jeszcze raz gorąco podziękować wszystkim członkom prezydium plus panu posłowi Krzysztofowi Mulawie za to, że dyskusja nad tym projektem była bardzo merytoryczna, potrafiliśmy znaleźć wspólne punkty dotyczące dobrych działań wobec polskiego rolnictwa, nie odbyło się żadne głosowanie – wszystko było przyjęte przez aklamację – więc proponowałbym, żebyśmy dzisiaj ten projekt przyjęli również przez aklamację.

I obiecuję też pani poseł, że jak będziemy pracować nad tym projektem, czyli marszałek Sejmu skieruje ten projekt do Komisji, to nad tą sprawą, którą pani podjęła w imieniu rolników, będziemy procedować.

Czy jest sprzeciw wobec podjęcia przez Komisję przedstawionej inicjatywy uchwałodawczej? Sprzeciwu nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt uchwały w zaproponowanym brzmieniu. Należy wybrać posła, który będzie reprezentował Komisję w toku dalszych prac nad projektem. Proszę, pan przewodniczący Kazimierz Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Zgłaszam pana posła Piotra Głowskiego.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Piotr Głowski (KO):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy są inne kandydatury?

Proszę, pan poseł Robert Telus.

Poseł Robert Telus (PiS):

Proponuję, żeby to była pani poseł Anna Gembicka. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Tak, wyrażam.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Przepraszam panią poseł, ale znowu zagłosujemy według kolejności zgłoszeń.

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Kto jest za tym, aby w dalszym toku prac legislacyjnych Komisję reprezentował pan przewodniczący Piotr Głowski? Kto jest za? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników.

Głosowało 26 osób, za – 13, przeciwko – 12, wstrzymała się – 1. Stwierdzam, że pan poseł Piotr Głowski został wybrany na reprezentanta Komisji w dalszych pracach legislacyjnych nad tym projektem uchwały.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji, dziękuję państwu.